

a két miniszter között. Ezek a jövedelmek ugyanis eddig a közös pénztárba folytak, tehát a pénzügyminiszter által előterjesztett költségvetésben mint bevételek szerepeltek és ennyivel kevesebb teher esett az adózókra. Most azonban a földmívelési miniszter ur azt mondja, én ezt a pénzt nem adom többé a közös cassába, hanem azt kívánom, fordíttassék az erdőalap szaporítására. Mivel a pénzügyminiszter ezen kívánat méltányosságát egészében még sem tagadhatta meg, legalább annyit akart biztosítani, hogy az így támadó alapból a viczinális vasutak építése mozdíttassék elő, a melyekből az erdőségeknek hasznuk van. Én ezt ugyan nem tartom correctnek, mert hisz a vasutak építése következtében az erdők ugyan nagyobb jövedelmet fognak hozni s így az volna a helyes, hogy ebből pótolják a mivel a viczinális vasutakhoz hozzájárulni tartoznak. De méltányos akarok lenni s azt mondom, ne vegyük oly szoroson elkülönítve a két pénztárt. A mit az előadó ur méltóztatott indítványozni, azt én a 2. §-hoz szeretném tenni. Ez a szakasz azután így szólana: „Az ekként begyűlt pénzek rendeltetésükre való felhasználásáig a budapesti központi állampénztárnál gyümölcsözőleg kezelendők s az ennek állapotáról szóló kimutatás a képviselőháznak évenként betérjesztendő.“

Hegedüs Sándor előadó: Nincs kifogásom, hogy toldalékom a 2. §-nál bocsáttassék szavazás alá, de azt a szöveget óhajtanám, a melyet én terjesztettem elő.

Gaál Jenő (világosi): Az általam benyújtott módosítvány második részétől elállok, mert az azonos az előadó ur által benyújtott módosítvánnyal; az első részéhez azonban ragaszkodom, és a közgazdasági bizottság szövegezését kívánom megtartatni.

Elnök: Szólásra senki sem lévén feljegyezve, a vitát bezárom.

Következett a szavazás, melynek eredménye az lett, hogy a javaslat a pénzügyi bizottság szövegezése szerint fogadtatott el.

Lapszemle.

(—á—é—) **Csonkitott tölgycesmeték ültetéséről** értekezik Osterheld langenbergi főerdész, az „Allgemeine Forst- und Jagd-Zeitung“ folyó évi május havi füzetében. Értekezésében reflektál a nevezett folyóirat mult évi folyamának egyik füzetében a Schnittpahn főerdész által hasonló tárgyban elmondottakra, melyek őt jelenleg e már megbeszélt tárgy újból való tárgyalására indítják.

Schnittpahn főerdész — írja a szerző — azon tapasztalatot tette, hogy csonkítatlanul elültetett tölgycesmeték gyakran 3 évig is — látszólag — jól tenyésznek, habár hajtásokat nem igen eresztenek, s úgy látszik, hogy az ültetés sikerült; azután, felülről lefelé, kezdenek

elszáradni, de a talaj közvetlen közelében sarjakat eresztenek, melyek közül egy rendszeren mint törzs fejlődik ki, míg a többiek egymásután elpusztulnak. Ez mind megegyezik a szerző tapasztalataival, azon különbséggel azonban, hogy az ő észleletei szerint a csemetek csucsának elszáradása s lassankint való elhalása nem a 3-ik évvel, vagy azután kezdődik, hanem azonnal a kiültetés után.

Értekezőnek tapasztalata szerint, a csemetek elpusztulásának fokozódása kivétel nélkül a fekvés, talaj, évszak és időjárás szerint változott. Az ősszel ültetett csemetek erősebben elszáradtak, mint a tavasszal ültetettek; déli és nyugati oldalakon a csemetek többet szenvedtek, mint ellenkezőkön. Üde és mély talajon sokkal nagyobb ellenálló képességet tanúsítottak, mint száraz és sekély talajon, s végül nedves, de enyhe tavasz sokkal kedvezőbb volt a tölgy és szelid gesztenye csemetékre, mint a száraz, hideg s északi és keleti szelekkel kísért időjárás.

Ha közelebbről vizsgáljuk ezen észleleteket, azt találjuk, hogy a csonkítatlan csemetek csucsának elszáradását és kiveszését, valamint a talaj felszínén előjövő sarjadzást, az elpárolgás folyama okozza.

A csemete ugyanis, közvetlenül elültetése után, még nincs belsőbb összefüggésben táplálására rendelt területével, s tehát a talajból elegendő nedvességet sem képes fölvenni, míg a csemetében levő víz, a felület nagysága arányában, elpárolog. Az így elveszített víz csupán akkor lesz pótolva, midőn a csemete gyökerei működésbe jöve, a talajból már képesek vizet fölvenni. Ezen idő alatt azonban, az elpárolgás kisebb vagy nagyobb élénksége s tartama szerint, a csemete korábban vagy később, többé-kevésbé elszárad. Hogy az elpárolgás és kiszáradás tüneménye épen a tölgnél és gesztenyénél oly szembeötlő és hátrányos, annak oka azon körülményben lehet, hogy e két fanem hosszan tartó évi tenyészete miatt nedvekben tartalmasabb, s ez okból több vizet is igényel. Ellenben az is igaz, hogy a csucs elszáradás más lombfák csemetéinél, pl. a juharnál is gyakran előfordul.

A csucs elszáradásáról lévén szó, nem lehet figyelmem kívül hagyni azon nem ritkán észlelt körülményt, hogy a tölgynek nyári vagy másod hajtásai (Johannitrieb) gyakran nem fásodhatnak meg eléggé, minek következtében elfagynak s esetleg elszáradnak, minden más külső ok közreműködése nélkül.

Valamely csucsában — vagy még tovább is — elszáradt csemetét a következő tenyészeti időszak alatt vizsgálva, a tölgy ültetési módja tekintetében a természet ujmutatását láthatjuk abban, hogy a sarjak a föld színén, sőt a föld alatt, közvetlenül a gyökérfőn jelentkeznek. A gyökérfőn lévő sarjakon kívül a csemete szárán is mutatkozhatnak sarjak (a mennyiben a szár egészen el nem száradt), ezek azonban ágak jellegével bírnak, s a tövön eredt sarjakkal nem versezhetvén, ez utóbbiak által elnyomatnak.

Ebből tehát azt kell következtetnünk, hogy a csonkítás oly mélyen történjék, a mint csak lehet. Ezen eljárásnál természetesen a netán meglévő rügyekre nem lehet figyelemmel lenni.

A csemetek lehető mélyen történt csonkítása mellett nem marad a szárból oly rész, mely elszáradhatna, vagy a beforradás előtt korhadásba mehetne, s így a későbbi törzs romlásának csiráját képezhetné.

A sarjak az egészen megcsonkított csemeténél a gyökér héjjából erednek, s oly gyorsan fejlődnek, hogy nem tulságos nagy csemetén a vágásalap már néhány hónap mulva teljesen be van növe. A második évben már egy sarj kiválik, míg a többi sarjak egyenkint elpusztulnak. Az ily módon létesített ültetvény csemetái és a csonkítatlanul elültetett csemetek közt 3—4 év mulva már semmi különbség sem fedezhető fel, mert sem a sarjakat jelző forradás csomója, sem más külső jel nem árulja el a csonkított csemetét, s keresztül vágva a gyökérfőt, a régi vágáslapnak sem akadunk nyomára.

A csonkítandó csemete korát semmi esetre sem szabad figyelmen kívül hagyni, mert minél kisebb a vágásalap, annál hamarább forrad be. Szerző azt állítja, hogy habár általában 2 éves csemetét ültetett, 4—5 évesekkel is ugyanazon eredményt ért el. Fiatalabb csemetek ritkán eresztettek 2 sarjnal többet, míg az idősebbek 3—5-öt, sőt többet is. Ez utóbbi különben csak cserhántás céljából, térsen telepített csemeteknél kívánatos; másnemű erdő nevelésénél azonban ez annyiban hátrányos, mert a sarjaknak az uralomért való küzdése igen hosszason tart.

Ezek szerint tehát sem nagyobb, sem kisebb csemeteknél csonkítatot nem kell hagyni; minél mélyebben csonkítatik meg a csemete a gyökérfő felé, annál jobb, sőt még ha a gyökér felső részéből egy darabka le is vágatik, a sarjadzás akkor is egészséges lesz.

Csonkított csemetek ültetésénél egyáltalában nagyon gondosan kell eljárni. Az ültető lyukakat a gyökereknek megfelelően kell előkészíteni, s abba a csemetét vigyázva kell beleilleszteni. A szabály itt az, hogy a csemete úgy helyeztessék be a talajba, hogy az ültetés befejezés után semmi se látszszék ki, mert a sarjaknak a talajban kell eredniök, mint ha a földből nőnének ki.

Ezen körülményes ültetésnek elkerülése céljából megkísérették, hogy a csemetét csak az elültetés után csonkítsák meg; ez azonban nem vezetett eredményre, mert a már elültetett csemetét nem lehet elég mélyen megcsonkítani, az ismételt kísérletek pedig a gyökerek állását lazítják meg a talajban.

A szerző nagyon sok ültetést teljesített csonkított csemetekkel, úgy szál-, mint sarjerdőben, mindennemű fekvésben, különböző talajon, szabadban és védett helyeken, s mindenütt annyira célravezetőnek bizonyult ez ültetési mód, hogy most már csonkítatlan csemetét nem is ültet.

(H.) **Ujabb termési táblák az erdei fenyő számára.** A német erdészek irodalmi tevékenységének súlypontját ez idő szerint azon feladatok megoldása képezi, melyek az ugynevezett kísérleti állomások munkatervébe felvették. Ezek a kísérleti állomások szabják meg minden kutatásnak és buvárlatnak az irányát s ezek szolgáltatják már ma is nagy részben az anyagot az irodalmi fejtegetésekhez. És ez igen természetes. Mert az erdészeti tudomány elméleti alapja minden irányban meg van már vetve. Ismerjük a czélt, melyre törekednünk kell és feltudjuk tenni szabatosan a kérdést, melyre a gyakorlati élet feleletet kíván. A feladat tehát többnyire az, hogy a megbízható tapasztalatok hézagait kitöltsük, hogy biztos alapot szerezzünk minden ágában a tudománynak, melyre támaszkodva, a nyílt kérdésekre határozott feleletet adhatunk.

A német erdészek már évek óta tisztában vannak ezzel a feladattal s derekasan hozzá is láttak a detail munkához. Kutatásaik, kísérleteik egy része természetesen csak sokszori ismétlés után vezethet eredményre s míg ez bekövetkezik, évtizedek is eltelnek. De azért, nem lehet tagadni, még ezen esetekben is jól értékesíthető anyagot szolgáltatnak e kísérletek már a jelen kor számára is, mert a hol ugyszólva semmivel sem rendelkezünk eddig, ott a kevés is hasznos szolgálatot tehet. Az egyes állabalkotó fanekek növekvési menetét például a legszorgosabb kutatás is csak számtalan évtized múlva állapíthatja meg biztosan, de azért ki vonhatja kétségbe, hogy a német kísérleti állomások erre vonatkozó adatai már most is ne lennének nagy haszonnal értékesíthetők? A felvételeket, melyeknek e célra sokszori ismétlés után az anyagot szolgáltatni kell, még csak egyszer teheték meg, s még is a termési táblák, melyeket azokból összeállíthattak, kiszorítottak már is sok más régít a használatból, mert kitűnt, hogy használhatóbbak mint ez utóbbiak.

Bajorországban, Würtembergben, a szász királyságban és Poroszországban mindenütt a Baur, Kunze és Weise újabb termési tábláit használják, melyeknek számát Kunze közelebről ismét szaporította egygyel, a „Tharander Jahrbuch“ idei II. füzetében közölt erdei fenyő termési táblával.

Ez utóbbi egy holdra átszámítva, mi is érdemesnek tartjuk közölni, mert bár jól tudjuk, hogy az tulajdonképen csak a szászországi erdei fenyvesek növekvési viszonyaira alkalmazható, mindamelllett azt hisszük, jó szolgálatot tehet nálunk is, mivel mi magunk megfelelőbel nem birunk s egyhamar nem is birhatunk, mert olyan erdei fenyveseink, melyekből elégséges adatot szervezhetnénk e célra, nincsenek.

E táblákhoz csupán annyit jegyzünk meg, hogy a bennük előforduló tömör fa kifejezés alatt az összes faanyagának 7 cm-nél vastagabb részét kell érteni s hogy a folyó növedékek az illető és a következő sorban kitett évszámok közé eső 5 éves időszak folyó korszaki növedékeit jelentik.

Kor	Átlagos magasság	Folyó magassági növedék	Átlag	Tömörfa tömeg	A tömörfa		Összes fa-tömeg	Az 5. fatömeg		Kor
					folyó	átlag		folyó	átlag	
					növedéke			növedéke		
években	m			holdanként m ³			holdanként m ³			években
I. Termőhely.										
10	3.0	0.40	0.30	.	.	.	32	4.4	3.2	10
15	5.0	0.46	0.33	.	.	.	54	5.8	3.6	15
20	7.3	0.56	0.37	38	7.6	1.9	83	9.4	4.2	20
25	10.1	0.62	0.40	76	9.8	3.0	130	10.4	5.2	25
30	13.2	0.48	0.44	125	10.4	4.2	182	7.4	6.1	30
35	15.6	0.40	0.45	177	5.8	5.0	219	5.2	6.3	35
40	17.6	0.28	0.44	206	4.2	5.1	245	4.0	6.1	40
45	19.0	0.22	0.42	227	3.4	5.0	265	3.8	5.9	45
50	20.1	0.22	0.40	242	3.0	4.8	279	2.4	5.6	50
55	21.2	0.18	0.39	254	2.0	4.6	291	1.8	5.3	55
60	22.1	0.16	0.37	264	1.8	4.4	299	1.6	5.0	60
65	22.9	0.16	0.35	273	1.6	4.2	307	1.6	4.7	65
70	23.7	0.14	0.34	281	1.5	4.1	315	1.2	4.5	70
75	24.4	0.12	0.33	289	1.4	3.9	321	1.2	4.3	75
80	25.0	0.12	0.31	296	1.2	3.7	327	1.2	4.1	80
85	25.6	0.10	0.30	302	1.0	3.5	333	1.2	3.9	85
90	26.1	0.10	0.29	307	1.0	3.4	339	1.2	3.8	90
95	26.6	0.10	0.28	312	1.0	3.3	345	1.2	3.6	95
100	27.1	0.10	0.27	317	1.0	3.2	351	1.0	3.5	100
110	28.1	0.10	0.26	327	1.0	3.0	361	1.0	3.3	110
120	29.1	.	0.24	337	.	2.8	371	.	3.1	120
II. Termőhely.										
10	2.5	0.32	0.25	.	.	.	25	3.6	2.5	10
15	4.1	0.32	0.27	.	.	.	43	4.0	2.9	15
20	5.7	0.40	0.29	5	5.0	0.2	63	5.0	3.1	20
25	7.7	0.46	0.31	30	6.4	1.2	88	6.6	3.5	25
30	10.0	0.44	0.33	62	6.6	2.6	121	7.6	4.0	30
35	12.2	0.40	0.35	95	7.2	2.7	159	6.2	4.5	35
40	14.2	0.30	0.36	131	5.8	3.3	190	4.6	4.8	40
45	15.7	0.22	0.34	160	4.4	3.5	213	3.0	4.7	45
50	16.8	0.18	0.34	182	2.8	3.6	228	2.2	4.6	50
55	17.7	0.16	0.32	196	2.4	3.6	239	1.8	4.3	55
60	18.5	0.14	0.31	208	2.0	3.4	248	1.6	4.2	60
65	19.2	0.14	0.30	218	1.8	3.3	256	1.2	3.9	65
70	19.9	0.14	0.28	227	1.4	3.2	262	1.0	3.7	70
75	20.6	0.10	0.27	234	1.2	3.1	267	1.0	3.5	75
80	21.1	0.10	0.26	240	1.2	3.0	273	1.0	3.4	80
85	21.6	0.10	0.25	246	1.0	2.9	278	1.0	3.3	85
90	22.1	0.10	0.25	251	1.0	2.8	283	1.0	3.1	90
95	22.6	0.08	0.24	256	1.0	2.7	288	1.0	3.0	95
100	23.0	0.08	0.23	261	1.0	2.6	293	1.0	2.9	100
110	23.9	0.08	0.22	272	1.0	2.5	305	1.0	2.8	110
120	24.7	.	0.21	282	.	2.3	315	.	2.6	120

K o r	Át- lagos ma- gasság	Folyó	Átlag	Tömör- fa tömeg	A tömörfa		Összes fa- tömeg	Az ő. fatömeg		K o r
		magassági növedék	növedéke		folyó	átlag		folyó	átlag	
					növedéke				növedéke	
években	m		holdanként m ³			holdanként m ³			években	
III. Termőhely.										
10	2.0	0.24	0.20	.	.	.	20	2.4	2.0	10
15	3.2	0.26	0.21	.	.	.	32	3.0	2.1	15
20	4.5	0.30	0.23	.	.	.	47	3.4	2.3	20
25	6.0	0.34	0.24	7	4.2	.	64	4.4	2.6	25
30	7.7	0.36	0.26	28	4.6	0.9	86	5.2	2.9	30
35	9.5	0.32	0.27	51	4.6	1.5	112	5.4	3.2	35
40	11.1	0.26	0.28	74	5.0	1.8	139	4.4	3.5	40
45	12.4	0.22	0.28	99	4.4	2.2	161	3.2	3.6	45
50	13.5	0.16	0.27	121	3.4	2.4	177	2.2	3.5	50
55	14.3	0.14	0.26	138	2.8	2.5	188	1.8	3.4	55
60	15.0	0.12	0.25	152	2.0	2.5	197	1.4	3.3	60
65	15.6	0.12	0.24	162	2.0	2.5	204	1.2	3.1	65
70	16.2	0.10	0.23	172	1.6	2.4	210	1.0	3.0	70
75	16.7	0.10	0.22	179	1.2	2.3	215	1.0	2.9	75
80	17.2	0.10	0.22	185	1.2	2.3	220	1.0	2.7	80
85	17.7	0.08	0.21	191	1.0	2.2	225	1.0	2.6	85
90	18.1	0.08	0.20	196	1.0	2.2	230	0.8	2.5	90
95	18.5	0.08	0.19	201	1.0	2.1	234	0.8	2.4	95
100	18.9	0.07	0.19	206	0.9	2.1	238	0.8	2.3	100
110	19.6	0.07	0.18	215	0.9	2.0	247	0.8	2.2	110
120	20.3	.	0.17	224	.	1.9	256	.	2.1	120
IV. Termőhely.										
10	1.5	0.18	0.15	.	.	.	14	1.8	1.4	10
15	2.4	0.20	0.16	.	.	.	23	2.0	1.5	15
20	3.4	0.22	0.17	.	.	.	33	2.2	1.6	20
25	4.5	0.24	0.18	.	.	.	44	2.8	1.8	25
30	5.7	0.26	0.19	8	2.8	0.3	58	2.8	1.9	30
35	7.0	0.24	0.20	22	2.8	0.6	72	3.8	2.1	35
40	8.2	0.22	0.21	36	3.2	0.9	91	3.8	2.3	40
45	9.3	0.18	0.21	52	3.2	1.1	110	3.0	2.4	45
50	10.2	0.14	0.20	68	3.2	1.3	125	2.2	2.5	50
55	10.9	0.12	0.20	84	2.8	1.5	136	1.8	2.5	55
60	11.5	0.10	0.19	98	2.2	1.6	145	1.6	2.4	60
65	12.0	0.10	0.18	109	1.6	1.7	153	1.0	2.4	65
70	12.5	0.08	0.18	117	1.4	1.7	158	0.8	2.3	70
75	12.9	0.08	0.17	124	1.2	1.7	162	0.8	2.2	75
80	13.3	0.08	0.17	130	1.0	1.6	166	0.8	2.1	80
85	13.7	0.08	0.16	135	1.0	1.6	170	0.8	2.0	85
90	14.1	0.08	0.16	140	1.0	1.5	174	0.6	1.9	90
95	14.5	0.08	0.15	145	1.0	1.5	177	0.6	1.9	95
100	14.8	0.06	0.15	150	.	1.5	180	.	1.8	100

K o r	Át- lagos ma- gasság	Folyó	Átlag	Tömör- fa tömeg	A tömörfa		Összes fa- tömeg	Az ö. fatömeg		K o r
		magassági növedék				folyó		átlag	folyó	
években	m			holdanként m ³			* holdanként m ³			években
V. Termőhely.										
10	1.1	0.14	0.11	.	.	.	9	1.0	0.9	10
15	1.8	0.14	0.12	.	.	.	14	1.2	0.9	15
20	2.5	0.16	0.13	.	.	.	20	1.2	1.0	20
25	3.3	0.16	0.13	.	.	.	26	1.4	1.0	25
30	4.1	0.16	0.14	.	.	.	33	1.4	1.1	30
35	4.9	0.16	0.14	6	1.6	0.2	40	1.6	1.2	35
40	5.7	0.14	0.14	14	1.6	0.4	48	2.6	1.2	40
45	6.4	0.12	0.14	22	2.0	0.5	61	2.6	1.4	45
50	7.0	0.10	0.14	32	1.6	0.6	74	2.4	1.5	50
55	7.5	0.10	0.14	40	1.6	0.7	86	1.6	1.6	55
60	8.0	0.08	0.13	48	1.6	0.8	94	1.4	1.6	60
65	8.4	0.08	0.13	56	1.4	0.9	101	1.0	1.6	65
70	8.8	0.08	0.13	63	1.4	0.9	106	0.8	1.5	70
75	9.2	0.06	0.12	70	1.0	0.9	110	0.6	1.5	75
80	9.5	0.06	0.12	75	1.0	0.9	113	0.6	1.4	80
85	9.8	0.06	0.12	80	1.0	0.9	116	0.6	1.4	85
90	10.1	0.06	0.11	85	1.0	1.0	119	0.6	1.3	90
95	10.4	0.06	0.11	90	0.6	0.9	122	0.6	1.3	95
100	10.7	.	0.11	93	.	0.9	125	.	1.2	100

Ha ezen táblázatban az egyes termőhelyi osztályok adatait egymással összehasonlítjuk, azonnal szembe tűnik, hogy a növedékek culminatiója annál később áll be, minél rosszabb a termőhely. Ugyanezt bizonyítják az erdei fenyőre nézve Weise termési táblái is, s hasonlóképen a lúczfenyőre nézve Kunze és Baur, a bükkre nézve pedig Baur újabb termési táblái. Az a nézet tehát, mely a német erdészeti kísérleti állomások ezen vizsgálatai előtt eltalálosan el volt fogadva, hogy t. i. a folyó- és átlagnövedékek a rosszabb termőhelyen jóval korábban érik el tetőpontjukat mint a jón, az itt említett fane-
meket illetőleg teljesen tévesnek bizonyult be s valószínűleg ez fog konstatáltatni a többi fane-
meket illetőleg is. De nem is lehet ez másképp, mert hisz általánosan ismert dolog, hogy a letérte erős küz-
delem a fiatal állabok egyedei között a jó termőhelyen korábban eldől s ennél fogva az állab tisztulása és az uralomra jutott erőteljes
egyedek szabad fejlődése is hamarabb beáll mint a rossz termőhelyen,
hol az egyedek küzdelme később kezdődik és jóval tovább kitart.

De levonható ezen táblák adataiból még egy más fontos követ-
keztetés is, az t. i., hogy a legnagyobb átlagnövedék kora, vagyis az
az időpont, midőn a folyó- és átlagnövedékek egyenlők, épen ellen-

kezően mint a megelőző időkben hitték, nem a késő, hanem az állatok fiatalabb korára esik, még pedig annál fiatalabb korára, minél jobb és erőteljesebb a termőtalaj. Az a gazdasági rendszer tehát, mely a legtöbb faanyag termelését tartva szem előtt, a fordát az átlagnövedék culminációjának idejére kívánta tenni, szintén elveszítette jogosultságát, mert hisz ily berendezés mellett, nem értékes műfát, hanem valóban gyufaszálfákat termelne a birtokos.

(To.) **Az Elater álcák is erdőpusztítók.** Az Elater családkhoz tartozó rovarok („pattanó bogarak“, mivel hátukra fektetve felpattannak), eddig nem soroltattak az erdészeti károsak közé. Hosszu, vékony szarunemű bőrrel fedett álcáik (drót féreg) az erdőben mohá alatt, korhadt fában, gombákban élnek és csak ritkán tesznek némi kárt a fában vagy fiatal csemetékben. F. Baudisch azonban a „Centralblatt f. d. gesamte Forstwesen“ ez évi hatodik füzetében arról értesíti a szakközönséget, hogy ezen rovarok álcái a jegenye fenyő alig kikelt fiatal csemetéiben felette nagy pusztítást vittek végbe, úgy hogy méltán magukra vonták a figyelmet. Baudich egy természetes úton beerdősült vágásban igen sok csemetét talált, melyek közvetlenül a föld alatt le voltak rágva; gondos vizsgálat után kiderült, hogy a kár okozója az elater álcája (*E. aterrimus* L. vagy *niger* Gyll.) A pusztítás oly nagymérvű volt, hogy a vizsgálat alkalmával (május 10-én) a csemetéknek 30—40%-a lerágva már a földön hevert.

(To.) **A Chermes szaporodását a természet korlátozza.** E lapok múlt évi XII. füzetében a „Schweizerische Zeitschrift für d. Forstwesen“ című folyóirat nyomán dr. C. Kellernek néhány észleletét közöltük volt a Chermesre vonatkozólag. Keller akkori cikkében csak a *Ch. coccineus*-ról emlékezett meg, megjegyezvén róla, hogy tulságos elszaporodását a *Palangium parietinum* nevű pók korlátozza. Most az említett folyóirat idei első füzetében a *Ch. viridis* ellenségeit is felsorolja. E rovar, ellenkezőleg, mint rokona a *Ch. coccineus*, a világosságot szereti és sokkal jobban repül mint amaz. A világosságot kerülő és hálót nem készítő *Palangium* pók tehát kevesebbet árthat neki, mint amannak. C. Kellernek azonban sikerült felderítenie, hogy a *Ch. viridis*-nek is vannak ellenségei a pókok között, ezek azonban már hálót készítenek, hogy a rovar repülése közben ejthessék zsákmányul.

Kellernek ugyanis feltűnt, hogy Zürich egyik kertjében egy általa majdnem minden nap megvizsgált fiatal lúczyfenyő, mely számtalan *Ch. viridis* gubics által volt ellepve augusztus közepe táján, tehát azon időben, a mikor a rovar a gubicsot elhagyja készül, egyszerre a *Theridium nervosum*, *Epiova diadema* és más pókok hálóival lett tele, a melyekbe a gubicsokat elhagyó *Ch. viridis* rovarok repü-

lésök közben tömegesen beakadtak és a reájok leső pókoknak estek áldozatul; ugyanezt tapasztalta az erdőben is.

Azon körülményből, hogy a fácskán augusztus közepéig egyáltalán nem lehetett pók hálót látni, míg ellenben a rovar megjelensét közvetlenül megelőző napokban a pókok az egész fát beszótták hálóikkal, Keller azt következteti, hogy e pókok természeti ösztönüket követve, már előre tudták, mikor fogja a *Ch. viridis* rejteket elhagyni és így a biztos prédára tömegesen megjelentek, daczára annak, hogy máskülönb a társas életnek nem barátjai.

Egyesületi közlemények.

(Az Országos Erdészeti-Egyesület 1884. évi májushó 23-án tartott választmányi ülésének jegyzőkönyve.)

Jelen voltak: gróf Tisza Lajos, elnök ő exja; Bedő Albert, első alelnök; Balás Vincze, Abrudbányai Béla, Belházy Emil, Eleőd Jósa, Garlathy Kálmán, Kallina Károly, Luczenbacher Pál, Rónai Antal választmányi tagok, és Horváth Sándor, titkár.

Elnök ő exja az ülést megnyitván, a titkár jelenti, hogy Hoffmann Sándor, választmányi tag sürgős teendők miatt az ülésen nem vehet részt.

I. A titkár a pénztár állásáról a következő jelentést terjeszti elő.

Az egyesület összes bevétele folyó évi január hó 1-étől kezdve a mai napig	11.584 frt 31 krt,
kiadásai ugyanezen idő alatt	9.078 „ 76 „

tettek ki, jelenlegi pénztári készlete tehát . 2.505 frt 55 kr,
mely összegből 2000 frt a budapesti egyesült fővárosi takarékpénztárban van gyümölcsözőleg elhelyezve 505 frt 55 kr pedig az egyesület kézi pénztárában őriztetik.